

VENSTRE

Vestfold og Telemark Venstre
Regionalt Stortingsvalgprogram 2021 – 2025
Klima - Kunnskap - Verdiskaping

Program vedtatt hovedstyremøte 17. April 2021

Venstres 10 liberale prinsipper

- 1. Frihet**
Vårt mål er enkeltmenneskets frihet. Alle skal ha mulighet til å ha makten i eget liv – uavhengig av alder, kjønn, tro, livssyn, livssituasjon og bakgrunn.
- 2. Ansvar**
Alle har ansvar for sine egne valg. De av oss som trenger samfunnets hjelp til å leve et verdig liv, skal få det.
- 3. Fellesskap**
Alle har ansvar for hverandre og for å sikre at kommende generasjoner har samme muligheter til frihetsutfoldelse som oss. Grunnlaget for frie liv skaper vi best ved å respektere og ta vare på naturen.
- 4. Rettferdighet**
En fri verden kjennetegnes av rettferdighet, verdighet og muligheter for alle. Frie samfunn bygger på fellesskap og et godt sikkerhetsnett for alle. Frie samfunn er rettferdige og åpne, samt bekjemper fattigdom. Fellesskap sikrer frihet og muligheter for alle.
- 5. Marked**
Innovasjon, frihandel og rettferdig konkurranse sikrer effektiv ressursutnyttelse og økt velstand. Misbruk av markedsrett og monopoldannelser må hindres. Arbeidstakere må sikres et vern mot utnyttelse og rett til fri fagorganisering. Innsats skal belønnes og velstand fordeles.
- 6. Likeverd**
Det er en verdi i seg selv at mennesker er ulike og tar ulike valg. Det gode liv er ikke likt for alle. Vi skal møte annerledeshet med respekt og toleranse.
- 7. Livskvalitet**
Liberal politikk skal ikke bare sikre materiell trygghet og velstand, men også fremme livskvalitet og menneskelig vekst. Gode liv skapes også gjennom kultur, naturopplevelser og åndsliv, frivillig arbeid og læring. Frihet forutsetter kunnskap. Alle har rett til å lære å lese, skrive og regne. Alle har rett til kunnskap og informasjon for å kunne bruke retten til å ytre seg i samfunnet.
- 8. Demokrati**
Den liberale staten er upartisk, sterk og begrenset. Makt skal komme nedefra. Stemmerett for alle, ytringsfrihet og organisasjonsfrihet er grunnleggende for å sikre et levende folkestyre. Politisk makt skal forankres i demokratiske institusjoner. Beslutninger skal fattes nærmest mulig den det gjelder.
- 9. Maktspredning**
Et liberalt samfunn har fire bærebjelker: demokratiet, rettsstaten, det sivile samfunn og markedsøkonomien. Maktkonsentrasjon truer et åpent og demokratisk samfunn. Maktspredning, åpne prosesser og en fri og uavhengig presse er nødvendig for å hindre autoritær politikk, maktmisbruk og korrupsjon.
- 10. Framtidstro**
Det liberale samfunnet er alltid underveis og åpent for bedre løsninger. Venstres optimisme bunner i en sterk tillit til menneskenes skaperkraft. Vi tror på at det i fellesskap er mulig å legge grunnlag for frie liv, overalt – for alle.

Innhold

Venstre i Vestfold og Telemark	2
Hvordan løser vi Klimakrisen?	4
Grønn industrialisering og næringspolitikk	5
Gründerpartiet Venstre	6
Landbruk og dyrevelferd	7
Vern om strandsonen og allemannsretten	8
Samferdsel -Frihet til å reise grønt	9
Kunnskap og oppvekst -Hvordan ruster vi oss for fremtiden?	13
Arbeid og velferd	16
Kultur, idrett og frivillighet	18
Helse og omsorg	20
Eldre og seniorpolitikk	21
Stedsutvikling og kulturvern	22
Beredskap i Vestfold og Telemark	24

Venstre i Vestfold og Telemark

- Venstres visjon for Vestfold og Telemark er en grønn og miljøvennlig region med Europas mest miljøvennlige transportsystem. Venstre vil fremme høy livskvalitet og en balansert og miljøvennlig utvikling.
- Vi vil legge til rette for regionale industriparker som utnytter lokale energi- og materialstrømmer.
- Venstre vil ta vare på fylkets unike kultur-, natur- og miljøressurser, spesielt Norges fremste landbruksområder, kulturlandskapet, fjellområder, skjærgården samt de kulturhistoriske miljøene.
- Omstilling av Vestfold og Telemark til et bærekraftig samfunn er en av våre viktige oppgaver. Vestfold og Telemark Venstres mål er et bærekraftig og sosialliberalt samfunn der mennesker kan leve sammen i balanse med naturen og at vi overlater våre etterkommere et bedre samfunn.
- Åpenhet, fornyelse og redelighet er en forutsetning for et velfungerende folkestyre. Venstre vil derfor alltid kjempe for åpenhet, offentlighet, ytringsfrihet og personvern.
- Det nye fylket skal utarbeide en språkbruksplan som tar vare på de språklige rettighetene til innbyggerne, og som gjennomfører en politikk for å sikre gode bruksvilkår for nynorsk, bokmål og tegnspråk.
- Det må etableres en base for ambulanshelikopter for kommunene i Vest-Telemark, nærmest mulig der ambulansedekningen i dag er lite tilfredsstillende.

- Brukermedvirkning fra representanter for det fylkeskommunale råd for funksjonshemmede bør ligge som et premiss for planlegging i forhold til aktuelle saker og dette må det også tas hensyn til i budsjettarbeidet og i revisjon av regionale planer.
- Arbeide for etablering av et nytt lukket fengsel for menn i Vestfold til erstatning for de eldre fengslene i Larvik, Sem og Horten samt for Drammen fengsel som er planlagt nedlagt i 2022

Hvordan løser vi Klimakrisen?

Vi er den første generasjonen som opplever klimaforandringene, og den siste som har muligheten til å bremse dem. Vår frihet må ikke gå på bekostning av våre barn og barnebarns. Vi skal løse klima- og naturkrisen. Fordi vi tar ansvar for naturen og for friheten til de som kommer etter oss. Da må vi samarbeide, gjøre kloke valg, være modige og fremtidsretta.

Gjenbruk, ombruk og sirkulærøkonomi er nåtiden og fremtiden.

Forurensere må i større grad betale for egne utslipp. Vi vil stille strengere krav til minimering, resirkulering og gjenvinning av farlig avfall, slik at det ikke vil være behov for gigantdeponier for farlig avfall, hverken i Brevik eller andre steder i fylket. Vi vil heller satse på teknologiutvikling, gjenbruk, resirkulering og legge om avgiftene slik at det er mer lønnsomt å gjenvinne enn å deponere.

Naturen og det biologiske mangfoldet er vårt eksistensgrunnlag. Vi elsker Oslofjorden, derfor jobber vi mot forsøpling og forurensning av fjorden og elvene våre, og et godt vannmiljø for livet under vann. Det skal være fri ferdsel i strandsonen. Vi vil verne mer natur i fylket, blant annet marka områdene i Sande. Skogen representerer både CO2 lagring og et hjem for dyra. Rovdyrene er en naturlig del av norsk natur. Utbygging og hyttebygging må skje mer på naturens premisser enn i dag.

Grønn industrialisering og næringspolitikk

Herøya har i løpet av få år utviklet seg fra å være et tradisjonelt industrimiljø med mye forurensning til å bli Norges nye arnested for grønn industrialisering. Flere av bedriftene i Grenland kommer til å spille en avgjørende nasjonal- og internasjonal rolle for å få ned klimautslippene. Utviklingen har sprunget ut av et svært tungt kompetansemiljø, men Venstres arbeid siden 2013 og i regjering siden 2018, der partiet har hatt nærings- og miljøministrene, har også betydd mye for utviklingen av området. Venstre vil arbeide for en ytterligere forsterkning av denne fremgangen.

Vi vil legge til rette for regionale industriparker som utnytter lokale energi- og materialstrømmer. Greve biogass i Tønsberg produserer biogass. Norges første CO₂-rensaneanlegg i Brevik, Langskip, representerer en klimateknologi vi ser kan tas i bruk også andre steder. Kan Herøya bli Norges grønne lunge? Vi mener Vestfold og Telemark fylke kan bli klimateknologiens hjerte i Norge, ved å kombinere lokal ekspertise fra små og store næringsaktører, kunnskapskraft fra universitetet og nasjonal satsing.

Gründerpartiet Venstre

Venstre er på lag med gründerne. Fordi vi vet at det er gründerne som skaper fremtidens løsninger og fremtidens arbeidsplasser:

Venstre vil:

- Styrke sosiale rettigheter for deg som er gründer, som for eksempel sykepengere rettigheter.
- Forenkle rapportering og regelverk for småbedrifter.
- At Vestfold og Telemark skal bygge en entreprenørskapskultur og være foregangskommune for sosialt entreprenørskap.
- Styrke etablerertjenestene for gründerne i Vestfold og Telemark.

Landbruk og dyrevelferd

FNs bærekraftsmål er det som skal ligge til grunn for vår politikk. Klimaforandringer, tap av biologisk mangfold press på nedbygging av matjord og begrensninger på tilgangen til frisk natur forteller at vi må iverksette lang flere tiltak nå og få fart på den grønne omstillingen. Vestfold og Telemark er Norges grønnsaks hage. Matressursene i fylket vårt er viktige for næringsliv, for å skape nye arbeidsplasser og er en del av beredskapen vår.

Venstre vil:

- Gjøre det enklere for innbyggere å leve og spise miljøvennlig.
- Styrke jordvernet i fylket vårt og finne gode løsninger for bruk av erstatningsjord. Vi vil verne fremfor å bygge ned fylkets svært verdifulle matjordområder.
- Kreve nydyrking ved omdisponering av matjord og kreve at matjord tas vare på ved omdisponering.

- Synliggjøre dyrka marks betydning for næringsliv og arbeidsplasser.
- Vi vil styrke dyrevelferden i landbruket. Derfor vil vi innføre strengere krav til dyrehold og styrke Mattilsynet.

Vern om strandsonen og allemannsretten

De galopperende hytteprisene langs kysten har skapt press på strandsonen. Allemannsretten blir ikke respektert, og kommunene bruker betydelige midler på å kontrollere stengsler og barrierer som settes opp for å privatisere strandsonen. Populære hyttekommune bruker også mye ressurser på å saksbehandle hytteprosjekter og ankebehandling på klager. Venstre har respekt for privat eiendom, men ønsker et klarere regelverk, forutsigbarhet for tiltakshavere og kortere saksbehandlingstid.

Venstre vil:

- Sikre folk tilgang til nærfriluftsområder og strandsonen, gjennom bruksavtaler, allemannsretten og offentlige erverv av områder.
- Gjøre turstier og merkede turruter til en del av all arealplanlegging og synliggjøre dem i planleggingskart.
- Etablere flere nasjonalparker for å ta vare på spesielt verdifull norsk natur, også i lavlandet og langs kysten.
- Sikre at flere får tilgang til jakt og fiske.
- Revidere de rikspolitiske retningslinjene i strandsonen for å styrke vernet av naturgrunnlag, kulturlandskap og rekreasjonsmuligheter.
- Ha strenge nasjonale begrensninger for bruken av snøskutere, vannskutere og motoriserte terrengkjøretøy, og gi kommunene mulighet til å begrense bruken ytterligere.

Samferdsel – Frihet til å reise grønt

Vi vil føre en samferdselspolitikk som gir god mobilitet for fylkets befolkning, bidra til et framtidig utslippsfritt samfunn som igjen gir økt verdiskaping for næringslivet. Vi vil fortsette arbeidet for at «Vestfoldbyene» Tønsberg, Sandefjord og Larvik får ta del i de nasjonale bymiljøordningene, som er langsiktige avtaler mellom kommune, fylke og stat for å tilrettelegge for økt bruk av kollektiv, gange og sykkel. Venstre er en pådriver for miljøvennlig transport og vil arbeide for at mest mulig av godstransporten flyttes fra vei til sjø og bane.

Jernbane

Venstre vil:

- Intercity-utbyggingen gjennom fylket må skje raskere enn i dag. Da vil også dobbeltsporet mellom Porsgrunn og Larvik kunne utnyttes langt bedre ved økt frekvens og kapasitet på Vestfoldbanen.
- Utbyggingen av Vestfoldbanen med dobbeltspor må være tilrettelagt for høyhastighetstog. Høyhastighet sikrer flere stopp og flere avganger enn det som er vanlig i dag.
- Være pådrivere for en rask og kontinuerlig utbygging av en moderne dobbeltsporet Vestfoldbane og som via Grenlandsbanen vil knyttes til, og inngå i, en ny og kystnær høyfartsbane mot Kristiansand.
- Sikre en god drift av Bratsbergbanen med oppgradering av infrastruktur og nyere materiell. Denne kan inngå som en del av en ny regionalbane Notodden-Torp-Drammen og vi vil arbeide for å etablere et togstopp i fjellet ved Landmannstorget i Skien sentrum.

- Alle holdeplasser/stasjoner i vårt fylke på Vestfold-, Bratsberg- og Sørlandsbanen må opprettholdes og få en god tilbringertjeneste.
- Reetablere Hjuksebø stasjon som stopp på Sørlandsbanen for på en bedre måte ta hånd om togreisende fra Notodden
- Arbeide for en ny bane mellom Øst og Vest – «Vestlandsbanen over Haukeli» med sammenkobling til Grenland. Denne banen følger i store trekk traséen til E134, med armer til Bergen og Stavanger. En slik moderne jernbaneutbygging vil minimere avstandsulemper, knytte bo- og arbeidsregionene tettere sammen, og ulikt flytrafikk, utvikle distriktene langs hele banens lengde.
- Det må etableres en ny og mer offensiv og forutsigbar finansiering av jernbaneutbyggingen, etter modell fra Nye Veier AS. Ved å få en forutsigbar finansiering av hele prosjekter unngår man unødig stopp i utbyggingene. Det vil sikre at det holdes et høyt tempo i utbyggingen av våre banestrekninger.
- Det må gjøres en betydelig økt satsing og tilrettelegging for å få mer frakt av gods fra vei til bane og sjø. Det må derfor satses på bygging av nødvendige kryssingsspor for godstog der hvor det vil være behov. Fylket har noen av de største havnene i landet og disse må være godt integrert med jernbane og sjø.
- Larvik er Norges nest største containerhavn og det må satses videre på ny teknologi for å ha en moderne regional havn. For Grenland og Larvik er det viktig å støtte opp om det internasjonale arbeid for slutføring av en godskorridor (Jyllandkorridoren) fra nord-Tyskland opp gjennom Jylland til våre havner.

Vei

Venstre vil:

- Øke vedlikeholdet av våre fylkesveier for å ta igjen etterslepet på 4 milliarder kroner. Sikre god veidekkestandard på asfalten og sette krav til slitasjedybde. Dette er igjen viktig i kampen mot trafikkulykker.
- Det må stilles krav om mindre bruk av veisalting ved nye driftskontrakter.
- Intensivere arbeidet for utvikling av transportkorridoren E134 til Vestlandet.
- Videre utbygging av dagens E134 må fortsette med strekningen Kongsberg-Notodden (Elgsjø-Saggrenda).

Kollektivtrafikk

Vi vil styrke kollektivtrafikken og stille økte miljøkrav. Karbon må innen 2025 fases ut som drivstoff og erstattes med elektrisitet, hydrogen, biogass og andre miljøvennlige alternativer.

Venstre vil:

- Øke frekvensen morgen og kveld på kollektivruter og satse spesielt på ekspressbusser mellom byene i fylket
- Det må etableres et takst- og billettsamarbeid mellom Vy, GoAhead og Vestfold og Telemark fylkeskommune.
- Tilby gratis kollektivtilbud på belastede veier inn mot våre største byområder i rushtiden.
Dette vil forenkle overganger mellom buss og tog samt gjøre det mer attraktivt og rimeligere å benytte kollektivtransport. Kollektivtrafikken må legges nær der folk bor og arbeider. Nye utbyggingsområder for næring og bolig må derfor etableres slik at et godt kollektivtilbud kan sikres.

Venstre ønsker også å stimulere til økt bruk av sykler og el-sykler, blant annet ved etablering av trygg og sikker parkering for sykler på togstasjoner og busstopp.

Trafikksikkerhet, gang- og sykkelveier

Venstre vil fortsette satsingen og utviklingen av sykkelbyer i fylket og legge til rette for økt sykkelbruk. Det må utvikles effektive og atskilte sykkelveier på strekninger der mange bruker sykkel. Venstre vil legge særlig vekt på sammenhengende gang- og sykkelstier samt tydelige sykkeltraseer gjennom byer og tettsteder.

Venstre vil:

- Fortsette byggingen av nye gang- og sykkelveier gjennom spleiselag med kommunene og statlige støtteordninger.
- Følge tett opp nullvisjonen for antall drepte og skadde i trafikken
- «Hjertesone» tiltak ved skolene sikrer elevene tryggere stopp- og hentesoner. Det må arbeides mer offensivt for å sikre elever en tryggere skolevei slik at flest mulig kan gå eller sykle til skolen.

Kunnskap og oppvekst –Hvordan ruster vi oss for fremtiden?

Løsningen på utfordringer og kriser vi står ovenfor i dag er kunnskap. Nøkkelen til kunnskap er frihet.

Alle elever er forskjellige, derfor ønsker Venstre at hver enkelt elev skal få mest mulig frihet til å forme sin egen skolehverdag. Elevene selv skal få bestemme hvor de vil gå på skole og bestemme mer over hvilke fag man skal ha på skolen. Kreativitet og frihet hører sammen. Vi trenger mindre politisk styring og mer frihet for elever og lærere.

Alle barn har rett på relevant og motiverende undervisning i skolen. Skoler er forskjellige, derfor må de ulike skolene få mulighet til å skreddersy et godt lokalt undervisningstilbud. Det er viktig å sikre at elevene har kvalifiserte lærere i all undervisning.

Barn og unge er individer med rettigheter og ansvar. Vi ønsker å gi elevene et større utvalg av fag og elevene skal selv velge det som passer dem. Motivasjonen hos elevene er høyere i de fagene de selv har valgt. Derfor vil vi utvide valgfagtilbudet på ungdomsskolen og i tillegg innføre valgfagordningen på mellomtrinnet. Venstre vil ha en gjennomføringsrett i VGS som ikke er tidsbegrenset. Vi vil innføre en modulbasert fagvalgordning som gir friere valg på tvers av fagområder og tradisjonelle studieløp. Samtidig skal vi sikre at det finnes en allmenndannende kjerne som er felles for alle studielinjer.

Utdanning skal være for alle og muligheten til å utdanne seg skal vare livet ut. Behovet for kunnskap øker. Forskning og høyere utdanning skal sette oss i stand til å løse klimakrisen, ta vare på naturen og bidra til en bærekraftig omstilling. Venstre ønsker å gi studenter en tryggere økonomisk

hverdag og sørge for at enda flere studenter kan studere på heltid.

Barnehage –god oppvekst

Venstre vil:

- Sikre et mangfold i barnehage tilbudet og en forsvarlig finansiering av private og ideelle barnehager
- Rekruttere flere mannlige barnehagepedagoger
- Tilby mer fleksible åpningstider ved å endre dagens finansiering av barnehager
- Gjøre det lettere å ta etter- og videreutdanning for barnehagelærere, lærere og assistenter.

Alt starter i skolen

Venstre vil:

- Utvide ordningen med gratis kjernetid på skolefritidstilbudene SFO for lavinntektsfamilier.
- Ha færre timer til kjernefag i VGS for å gi mer tid til programfag.
- Styrke entreprenørskap som fag i skolen
- At det skal gjennomføres en ansvarsreform i skolen som gir læreren mer tid med elevene og mindre tid med skjemaveldet.
- Øke lærlingtilskuddet, fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger og øke rådgivningskompetansen til fylkeskommunene for opplæring og oppfølging av bedrifter som ønsker å ta imot lærlinger.
- Gjøre fraværsreglementet mer fleksibelt
- Øke antallet miljøterapeuter i skolen og ansette minst 500 nye helsesykepleiere.
- Øke studiestøtten til 1,5 av grunnbeløpet i folketrygden.

- Bygge flere studentboliger og sikre at en andel av disse er universelt utformet.
- Trappe opp statlig støtte til forskning opp mot tre prosent av statsbudsjettet.
- Gjøre tilbudet med folkehøyskoler enda bedre for mennesker med funksjonsvariasjoner.
- Fjerne kravet om at femti prosent av tiden i grunnskolens religionsfag må brukes på kristendom.

Arbeid og velferd

Vi vil at flest mulig skal få ta del i arbeidslivet. Vi vil bygge et system som gir trygghet og fleksibilitet i hverdagen. Det viktigste velferdstiltaket er å gi flere muligheten til å delta i arbeidslivet. Vi vil ha et arbeidsliv som er fleksibelt nok til å passe for folk med ulike forutsetninger.

Venstre vil styrke det lokale næringslivet og øke kompetansen. Det skal bli enklere og mer attraktivt å legge ned tid og arbeid i oppstart bedrifter. Det er også stor etterspørsel etter formell kompetanse. Vi vil derfor legge til rette for videreutdanning.

Vestfold og Telemark er et fantastisk reisemål. Vi vil derfor satse på helårsturisme igjennom innovasjon Norge.

Venstre vil:

- Gjøre det skattemessig mer lønnsomt for oppstart bedrifter å lønne gjennom opsjoner
- Gi skatterabatter for investorer som investerer i nystartede bedrifter.
- Vi vil gi skattefradrag til bedrifter for å finansiere videreutdanning for bedriftens ansatte.
- Vi vil gi de kommunene det gjelder muligheten til å etablere et besøksbidrag som kan brukes lokalt.

- Gradere uføretrygden slik at det blir enklere å kombinere deltidsarbeid med uføretrygd. Dette er viktig, spesielt for unge uføre i Vestfold og Telemark som ønsker å bruke sin restarbeidsevne.
- Gi flere mennesker med funksjonsvariasjoner jobbmuligheter i det offentlige.
- Gi NAV lokalt og regionalt større rom til å finne løsninger som passer best for den enkelte innbyggere.
- Fortsette arbeidet for at «Sammen for livet» sikres fast offentlig statlig støtte til driften for å kunne tilby domfelte et bærekraftig tilbud om ordinært arbeid som innebærer god samfunnsøkonomi.
- Likestille studenters sosiale rettigheter som arbeidstakere.
- Familiepolitikken må styrke enslige og aleneboeres økonomiske rettigheter, innen skatte- og boligpolitikk, kommunale avgifter etc.
- Deltakelse i arbeidslivet er det viktigste virkemiddelet for integrering. Derfor vil vi etablere en prøveordning der arbeidsgiver mottar integreringstilskudd.
- Gjøre det enklere å kjøpe sitt første hjem -for eksempel gjennom økt satsning på fra leie til eie og økt bruk av husbankfinansiering.

Kultur, idrett og frivillighet

Vestfold og Telemark er et rikt fylke på kultur og opplevelser, med et stort mangfold av institusjoner og foreningsaktivitet. Venstre er Frivillighetspartiet og vil stimulere til økt kulturaktivitet «nedenfra og opp» gjennom rause offentlige bevilgninger og private donasjoner som for eksempel gaveforsterkningsordningen.

Frivillighet er bærebjelken i det norske samfunn, og få andre land har et så stort engasjement og deltagelse i frivillig arbeid som i Norge. Bortimot fire av fem nordmenn er medlemmer av minst en frivillig organisasjon, de fleste i idrettsorganisasjoner, lokalmiljø- og kulturorganisasjoner. I frivilligheten finner man sammen i meningsfylt arbeid på tvers av økonomisk status og alder. Deltagelse i frivillighet gir samhold og mening, det motvirker ensomhet og utenforskap. Frivilligheten er også en betydelig økonomisk bidragsyter til samfunnet, og bidro med en verdiskapning tilsvarende 78 milliarder kroner i 2018 (SSBs satellittregnskap for frivillig sektor 2020).

Kunst og kultur har en egenverdi, enten man er deltager eller publikum. Men kunst og kultur er også viktig for bedre å forstå menneskelige relasjoner, for demokratiutvikling og danning, og for ren livsglede. Venstre vil sikre gode finansielle fundament for de offentlige institusjonene, for teater, museums- og galleri-institusjonene i fylket. Venstre har jobbet for å forbedre rammevilkårene til viktige institusjoner og grupper som Grenland Friteater, Stella Polaris og Teater Ibsen og vil arbeide for å realisere og videreutvikle festivaler og flere kulturprosjekter som Verdensarven Rjukan-Notodden, Munchs hus i Åsgårdstrand, Herregårdsprosjektet i Larvik,

Tradisjonsmusikksenter i Bø, Porsgrunns museum og Telemarkskanalen.

Venstre vil:

- Ha sterke offentlige institusjoner som teater, bibliotek og muséer.
- Bidra til et mangfoldig og bredt kulturliv gjennom desentralisering av produksjonen, og bedre vilkår for kunst- og kulturgründere over hele landet.
- Forsterke satsingen på den Kulturelle skolesekken
- Tilrettelegge for frivillighet innen kunst og kultur, og bidra til samarbeidsprosjekter mellom frivillige og profesjonelle krefter.
- Legge til rette for universell utforming av lokaler og arenaer slik at alle kan delta.
- At det tilbys opplæring i bruk av data og digitale plattformer for eldre som ønsker å delta i organisasjonsarbeid.
- At kommunene samler frivilligheten til workshops og erfaringsutveksling, og at de bidrar til at innbyggerne får informasjon om hvilke frivillige grupper de kan delta i.

Helse og omsorg

Venstres helse- og omsorgspolitik er gjenkjennelig ved at vår oppmerksomhet rettet mot på tidlig innsats, omsorg for dem som er ute av stand til å ta ansvar for seg selv og på et best mulig helsetilbud, maksimal pasientsikkerhet, og et helsetilbud så nært befolkningen som mulig. Et godt samarbeid mellom privat, ideell og offentlig sektor sikrer mest mulig helse for hver budsjettkrone. Ensomhet er i ferd med innta posisjonen som en av de mest sykdomsskapende og dødelige helsefaktorene i europeiske land. Under pandemien har ensomhet særlig rammet barn, unge og eldre. Venstre vil derfor øke innsatsen for bedre psykisk helse.

Venstre vil:

- Satse på en opptrapping av psykisk helsetjenester.
- Utvide det frie brukervalget til også å omfatte primærhelsetjenesten og omsorgssektoren.
- Stimulere til utvikling av velferdsteknologi og til å ta denne i bruk.
- Gjøre Vestfold og Telemark til et prøvefylke for nye løsninger på fedmeepidemien blant unge mennesker.
- Igangsette flere utdanningstilbud innen desentralisert sykepleierutdanning
- Stimulere til utdanning av flere helsefagarbeidere
- Styrke Vestfold og Telemark som «Blålysregion» og utrede nye utdanningstilbud innenfor akutt helsehjelp
- Arbeide for å etablere Fontenehus i Tønsberg og Grenland
- Arbeide for at kommunenes arbeid med realiseringen av Rusreformen bygges på kompetanse innenfor rusfeltet og at det settes av tilstrekkelig midler til å bygge opp kompetente miljøer for å begrense rusomfang og hindre nyrekruttering av rusavhengige.

- Arbeide for at det etableres en overgangsbolig for menn i Notodden i tråd med kriminalomsorgens kapasitetsplan fra 2012 som anbefaler overgangsbolig i Telemark.
- Arbeide for at det etableres et åpent soningstilbud for kvinner i Vestfold og Telemark fylke.
- Sikre trygge og gode fødetilbud over hele landet.

Eldre og seniorpolitikk

Dagens eldre lever lenger, og har bedre helse, enn tidligere generasjoner. Det blir også forholdsvis flere eldre i forhold til yngre, og det vil bli en utfordring i årene fremover. Samtidig ønsker mange eldre å stå i et aktivt og produktivt liv lenger enn før, og pensjonsalderen bør derfor utvides for de som kan og vil stå i jobben. Men når eldre går over på pensjon, og helsa svikter, så skal de garanteres en verdig alderdom.

Flere og flere eldre ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Å investere i god helse og universelt utformede boliger, er bra for den enkelte og samtidig god samfunnsøkonomi.

Venstre vil:

- Styrke seniorpolitikken, og utnytte at 60+ har viktig realkompetanse og representerer en ressurs i arbeidslivet.
- Iverksette tiltak for å redusere aldersdiskriminering i arbeidslivet.
- La den enkelte ta med seg sine pensjonsrettigheter, uansett om man arbeider i det offentlige, i privat sektor eller i egen bedrift
- Øke skattefradrag for individuelle forsikring- og pensjonsspareordninger, og gjøre dem likest mulig

- Avvikle det statlige bidraget til avtalefestet AFP og gi incentiver for at folk skal jobbe lengre, og ikke kortere.
- Reformere offentlige pensjonsordninger i tråd med pensjonsreformen og endringer i private pensjonsordninger

Stedsutvikling og kulturvern

Kulturminner er spor fra menneskers liv og virke, fra nær og fjern fortid. De er kilder til forståelse av tidligere tider, vår egen tid, oss selv og andre mennesker. Men kulturmiljøene er mer. De er arenaer for kulturbaserte næringer, for gode opplevelser og gjør et sted attraktivt for nye innbyggere. Kulturarven er en samfunnsressurs som i større grad bør brukes for å utvikle livskraftige lokalsamfunn og et variert næringsliv. Kulturmiljøer og kulturminner bidrar til økt velferd i form av økt sysselsetting og verdiskaping, blant annet gjennom turisme. Kulturmiljømeldingen som regjeringen la frem for Stortinget i 2020 viser også hvor viktig kulturvern er for miljøet. Og for å redusere klimabelastningen bør vi i større grad bevare, renovere og gjenbruke gamle bygg.

Venstre vil:

- At regjeringen aktivt skal søke UNESCO-godkjenning av Vikingearven i Vestfold og Telemark neste stortingsperiode.
- At kommunene lager kulturminneplaner for å synliggjøre hvilke verdier som bør vernes.
- At det utarbeides estetikkveileder for etablerte bomiljøer i byer og tettsteder, og at de store byene ansetter en egen byarkitekt

- At kommunene i større grad utarbeider områdeplaner, særlig for sårbare kulturmiljøer og etablerte bomiljøer
- At fagfolk i fylkets Kulturarv tillegges større vekt når de kommer med innvendinger og innspill, og at kommunenes arbeid med ivaretagelse av egne kulturminner blir styrket
- At vi tar vare på historisk bebyggelse gjennom vern og gjenbruk.
- At vi tilrettelegger for utbygging og fortetting med kvalitet, og med hensyn til beboernes livskvalitet, stedets egenart og kulturhistoriske verdier
- Stille større krav til grøntområder i utvikling av nye boligområder
- Sørge for at alle offentlige byggeprosjekter er så energieffektive som mulig, blant annet gjennom krav om plusshus og valg av klimavennlig bygningsmateriale som massivtre
- Se kollektivknutepunkter som viktige møteplasser i by- og stedsplanleggingen, ved å etablere torg, møteplasser og offentlige tilbud i nærhet til disse
- Sørge for medvirkning i by- og stedsutviklingen, og gi alle mulighet til å si sin mening om utviklingen av sine boområder
- Satse på ny teknologi for å styrke medvirkningen i by- og stedsplanleggingen
- Øke bevilgningene til det frivillige kulturminnevernet gjennom å styrke både Norsk kulturminnefond og styrke lokale tilskudd til ivaretagelse av kulturminner
- Oppmuntre utviklingen av nye boformer for å redusere ensomhet og utenforskap, forsøke kollektivløsninger og løsninger basert på delingsøkonomi

Beredskap i Vestfold og Telemark

Vestfold og Telemark ligger sentralt til som sentrum for beredskapsarbeid i Norge både innenfor helse, klima og industri.

Venstre vil:

- Bygge videre på aktiviteten knyttet til lignende virksomheter som DSB, Redningsselskapet arbeid i Horten, Politihøgskolen og Justissektorens kurscenter i Stavern og på det omfattende beredskaps- og sikkerhetsarbeidet som foregår i industrien.
- Bygge videre på og styrke aktiviteten knyttet til DSB, Redningsselskapets arbeid i Horten, Politihøgskolen og Justissektorens kurscenter i Stavern, og på det omfattende beredskaps- og sikkerhetsarbeidet som foregår i industrien.
- Ikke minst har pandemien gjort det nødvendig at koordinerte beredskapsplaner utarbeides, vedlikeholdes og øves jevnlig på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå.